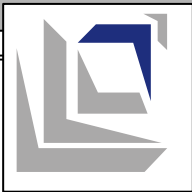

Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија” бр. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10 , 51/11 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ 96/19 и 110/19), како и врз основа на член 50 став 6 од Законот за основно образование („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 161/2019) министерот за образование и наука донесе скратена наставна програма по наставниот предмет *општество* за прво одделение на деветгодишното основното образование за учебната 2020/21 година.

СКРАТЕНА НАСТАВНА
ПРОГРАМА

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
БИРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

ОПШТЕСТВО

Септември 2020 година

I Одделение

ДЕВЕТГОДИШНО
ОСНОВНО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Вовед

Скратената наставна програма по наставниот предмет *општество* се базира на целите/очекуваните резултати предвидени со наставната програма за наставиот предмет што редовно се реализира согласно утврдениот наставен план.

Со скратената програма се утврдуваат определени теми и наставни единици што треба да се реализираат за 159 наставни денови, при што се запазува предвидениот неделен фонд на часови утврден во редовната програма, 1 час неделно, односно вкупно 32 часа.

Наставникот при планирањето и реализацијата на наставните единици од скратената програма се води од целите/очекуваните резултати, определените поими, методите и активностите утврдени во редовната наставна програма.

Скратената наставна програма по наставниот предмет *општество* во прво одделение се реализира во учебната 2020/2021 година.

2. Преглед на теми и наставни единици

ТЕМА: ЈАС И ДРУГИТЕ (7 ЧАСА)

Наставни единици:

1. Јас сум,
2. Што имеам, што можам
3. Во што сум најдобра/најдобар
4. Моите чувства
5. Културно однесување
6. Јас и другите, сличности и разлики
7. Моите другарчиња

ТЕМА: МОЕТО УЧИЛИШТЕ (8 ЧАСА)

Наставни единици:

1. Мојот прв училиштен ден
2. Моето училиште
3. Јас сум ученик, права и обврски
4. Мојата училница
5. Правила на однесување во училницата
6. Вработени во училиштето
7. Простории во училиштето
8. Празници во училиштето

ТЕМА: МОЈОТ ДОМ (6 ЧАСА)

Наставни единици:

1. Мојот дом
2. Моето семејство
3. Улогите во семејството и правила на однесување
4. Лична хигиена.
5. Слободно време во семејството
6. Празници во семејството

ТЕМА: МЕСТОТО ВО КОЕ ЖИВЕАМ 5 ЧАСА)

Наставни единици:

1. Каде живеам, град-село
2. Објекти во местото на живеење
3. Кој што работи, средства за работа
4. Минатото и сегашноста
5. Мојата татковина, знаме и химна

ТЕМА: СООБРАЌАЈ (6 ЧАСА)

Наставни единици:

1. Патот од дома до училиште
2. Безбедно одење и преминување преку улица
3. Места каде е дозволено да се игра
4. Сообраќајни средства
5. Сообраќајни знаци, семафор
6. Сообраќаен полицаец

3. Дидактички препораки

Појдовна основа за реализација на скратената наставна програма по наставниот предмет *општество* е редовната наставна програма (конкретните цели, поими, предложените активности и методи). Детето уште од најрана возраст пројавува спонтан љубопитност и интерес за светот околу себе, така што нивните сознанија наставникот ќе ги користи и надградува на часовите по овој наставен предмет. Учествувајќи во дидактичките игри и со користење на разновидни средства и материјали, учениците искусно доаѓаат до сознанија и ја запознаваат општествената средина. Започнуваат со изучување на непосредното опкружување, простор најблизок за учениците (домот), а потоа тој постепено се проширува во различни форми на заеднички живот (училиштето, најблиската непосредна средина).

Сепак, со оглед на ситуацијата со КОВИД-19 во нашата држава не би требало да се организираат излети и набљудувања во непосредната околина за реализација на темата „Местото во кое живеам“, што се препорачува во редовната наставна програма по наставниот предмет *општество* за прво одделение. Овие активности ќе се реализираат во училница со користење на различни визуелни средства (фотографии, апликации, макети, сликовници, списанија и сл.), ТВ емисии и со различни дигитални содржини.

Преку систематизирање, дополнување и реструктурирање на искусствените знаења на учениците и нивното доведување во врска со научните сознанија, детските знаења се надградуваат, проверуваат и применуваат. Организираните активности му овозможуваат на ученикот да се спознава себе си, да ја истакнува својата индивидуалност, почитувајќи ги различностите и правата на другите учи како да живее заедно со другите. Примената на наученото го поддржува натамошниот развој на детето, придонесува за создавање на одговорен однос на ученикот кон себе и светот што го опкружува и му овозможува успешна интеграција во современите токови на животот.

При реализација на наставните часови по наставниот предмет *општество* со физичко присуство на учениците во училиница задолжително се почитуваат протоколите за физичка дистанца и лична заштита.

Наставниот час е со времетраење од 30 минути. При планирањето на наставниот час потребно е наставникот да го скрати воведниот дел од часот, најмногу до 5 минути, и преку соодветни техники да ги воведат и мотивираат учениците за реализација на целите во учечко-поучувачките активности (на пр. со поставување прашања, покажување фотографии и апликации од училишни простории, професии, објекти што се наоѓаат во близина на училиштето и сл.). Учечко-поучувачките активности би требало да се со времетраење до 20 минути. Методите во рамките на учечко-поучувачките активности треба да се прилагодат на времетраењето на часот, а при тоа да се одржи квалитетот на поучувањето и учењето. Поаѓајќи од целите на учењето, секогаш кога е можно, во процесот на учењето треба да им се овозможи на учениците избор на различни активности и содржини согласно со нивните субјективни интереси. Најефикасни методи на учење во наставата по *општество* се оние методи кои учениците ги ставаат во адекватна активна позиција во процесот на стекнување на знаења. Потребно е наставникот да креира ситуации на учење во кои ќе дојдат до израз различните активности што овозможуваат различни начини на учење, користење на различни средства, материјали и извори на учење. Наставникот може да користи различни дигитални содржини, на пр. за емоции, културно однесување на луѓето, безбедно преминување преку улица, детски игралишта, сообраќајни средства и сл., кои ќе ги објаснува на учениците со цел да го разберат она што го учат. Тој може самиот да подготвува/прилагодува содржини соодветни за наставниот предмет по *општество* или да користи изработени е-содржини што се на располагање на ЕдуИно итн. Во завршниот дел од часот се сумира она што е работено, се објаснува она што е нејсно или не го разбрале учениците, учениците со симболи покажуваат како се чувствувале на часот, што им било најинтересно и сл.

Ефикасната реализација на наставните единици во оваа наставна програма, особено за формирањето на поимите од страна на учениците, многу зависи од примената на интегрираниот приод, а, исто така, се препорачува флексибилност во организацијата на наставата. Тоа се овозможува со максимално почитување на холистичкиот приод при реализација на дневната тема, односно наставните часови за еден наставен ден. Тоа значи дека при планирањето на дневната тема /часовите по *општество* максимално се користат можностите за интегрирано поврзување со другите наставни предмети. Така на пример, при интегрирање на часовите од наставниот предмет *општество* и наставниот предмет *македонски јазик* (разговор, читање текстови, приказни, следење куклени претстави и електронски сликовници) ефикасно ќе се реализираат наставните единици како на пример: Јас сум; Што умеам, што можам; Моите чувства; Празници во семејството; Кој што работи во училиште; Културно однесување и многу други.

Реализацијата на програмските цели и постигнувањето на очекуваните резултати во рамките на еден наставен час со времетраење од 30 минути е олеснето со намалениот број на учениците со физичко присуство во училницата (15-20 ученици), со што значително се добива во време при дијагностицирањето на предзнаењата на учениците, како и при проверка на постигањата на учениците за време на часот, а со тоа останува повеќе време наставникот да се посвети на реализација на разновидни содржини во учечко-поучувачките активности.

Доколку наставната програма се реализира со учење на далечина, при постоење на потребни технички услови наставникот овозможува учениците што се дома истовремено да се вклучат и да ги следат часовите што се одвиваат во училницата. Ако не можат да се вклучат, тогаш наставникот прави распоред во колку ќе почне наставата на далечина, при што наставниот час исто така трае 30 минути.

Е-содржините се користат со цел да се поттикне интересот на учениците за наставниот предмет, полесно да се запамети и да се разбере определената содржина, како и да се примени стекнатото знаење. Изработените е-содржини треба да соодветствуваат на возраста на учениците и на целите/очекуваните резултати од наставната програма. Наставникот го презентира подготвените Е -содржини, а потоа објаснува, разговара со учениците, поставува прашања и им дава насока за самостојна работа.

Домашните задачи/самостојните задачи за учениците што ги задава наставникот треба да се усогласени со возраста на учениците.

4.Норматив за наставен кадар

Скратената наставна програма ја реализира наставник согласно нормативот за наставен кадар даден во редовната настава програма.

Скратената наставна програма по наставниот предмет *општество* за прво одделение на деветгодишното основното образование ја утврди

Арх. Бр.12-8424/225

16.09.2020

Министер за образование и наука

Мила Царовска